

BIJ HET DERDE DECENNIUM VAN ZUID GEWINA (1960-1990)

L.J. VANDEWIELE

't Was Cicero die het zei en hij zei het in het Latijn : "Nescire quid antea quam natus sis acciderit, id est semper esse puerum". Wij zouden het zo kunnen zeggen : Wie niet weet wat er vóór zijn geboorte gebeurd is, die is altijd kind gebleven.

Professor Dr. J.A.C. van Pinxteren van Utrecht zei ongeveer hetzelfde op een bijeenkomst van de Kring voor de geschiedenis van de Pharmacie in Benelux, gehouden te Utrecht in 1956 en hij staaft het met argumenten : "Het is goed en nuttig dat we van tijd tot tijd in ons jachtig leven — ook in de wetenschap — even een ogenblik stilstaan en achterom kijken, naar datgene wat vóór ons werd verricht en waaruit het tegenwoordige zich heeft ontwikkeld. Juist zoals er in een oud huis, dat door vele geslachten bewoond is geweest, veel ouds kan zijn bijeengebracht waarvan de huidige bewoners hun vreugde hebben, zo geeft ook een terugblik in de lange historie van ons vak ons ogenblikken van rust en bezinning, van vreugde en voldoening. Is er niet een oud gezegde dat luidt : wie de geschiedenis van zijn vak niet kent is een vreemdeling in zijn eigen huis. De leden van uw Kring beschouw ik in zekere zin als de bewaarders en de beheerders van het oude familiebezit. Gedreven door uw liefde voor de historie, voor de cultuur en de schoonheid tracht gij ons, haastige mensen van vandaag, ervoor te behoeden dat wij vreemdelingen worden in ons eigen huis".

In dezelfde zin, zij het dan minder poëtisch en cassanter van taal, mocht ik in 1971 een brief ontvangen van de heer Theo Lefevre, de toenmalige Belgische minister van Wetenschapsbeleid en -programmatie, waarin hij schreef : "Volgens mij zou de apotheker, zowel als de geneesheer, de ingenieur of de rechtsgeleerde, verplicht een cursus moeten volgen van de geschiedenis van zijn discipline. Hoe zou hij anders geen "vakidoot" worden".

Is deze ministeriële uitspraak scherp kritisch, toch kan de gegrondheid van de bewering niet geloofchend worden ; we leven immers in een tijdperk waarin de wetenschappen meer en meer in kleine vakjes worden verdeeld en de wetenschapsbeoefenaars steeds meer en meer over steeds minder trachten te weten te komen, zodat de vakidiotie waarover de minister het heeft niet zo denkbeeldig is, als we op eerste zicht zouden vermoeden. Hoe ver zijn we reeds niet afgedwaald van de "universitas" der universiteitsgestudeerden, hoe velen van deze academici zijn zich nog bewust van hun culturele en leidinggevende taak !

De studie van de geschiedenis van de wetenschappen is hiertegen hét aangewezen Antidotum, deze studie helpt immers tot het humaniseren van de wetenschapsbeoefening.

Het zou verkeerd zijn te denken, dat deze overtuiging slechts dateert van de laatste jaren. Zo een aparte cursus over de geschiedenis der wetenschappen er niet gekomen is aan onze universiteiten, dan is zulks te wijten, niet aan gebrek aan interesse maar uit krenterigheid. Immers bij de herziening van de studieprogramma's aan de universiteiten, die resulteerde in de belangrijke Wet van 10 april 1890, diende de heer Ancion, professor aan de Université de Bruxelles, volgend amendement in de Senaat in : "De cursussen bevatten de elementen van de geschiedenis der wetenschappen". De toenmalige minister van Binnenlandse zaken en Openbaar onderwijs, de heer De Volder, was het met het principe eens maar was bevreesd dat een nieuwe leerstoel ook nieuwe uitgaven zou vergen, wat absoluut moest vermeden worden. Daarom argumenteerde hij als volgt : "L'exposé didactique d'une science comprend naturellement l'histoire de ses origines et de son développement et il n'y a aucun motif de craindre que le professeur néglige cette partie de son enseignement". Met algemene stemmen werd aan de tekst van de wet toegevoegd : "Les cours comprennent les éléments de l'histoire des sciences". Zo werd aan iedere professor de taak opgelegd, de geschiedenis van zijn vak te doceren. Of dit in de praktijk altijd het geval was of is, laat ik aan uw eigen appreciatie over.

De studie van de geschiedenis der wetenschappen bestaat er niet in, dat men alle belangrijke feiten op het gebied van de wetenschappelijke ontdekkingen op een rijtje kan afdreunen, maar zij is een geestesactiviteit, waardoor men de groei en de ontwikkeling van feiten en verschijnselen uit en in hun oorzaken tracht te begrijpen of m.a.w. de beoefening van de wetenschapsgeschiedenis is de filosofie van het menselijk denken. Of zoals Prof. J.M. Pelt, président de l'Institut Européen d'Ecologie in het Institut Gilkinet van de Luikse universiteit in 1974 poneerde : "Le présent n'a aucune consistance, aucune signification sans l'éclairage de l'histoire".

Dames en Heren, ik voel me nu als een pastoor op zijn preekstoel : al wat hij vertelt weten de aanwezigen, de afwezigen die er het meest nut kunnen uit trekken, horen hem niet !

Maar, *revenons à nos moutons*, d.i. de herdenking van het 30-jarig bestaan van Zuid GeWiNa, waarvoor we hier te zamen zijn.

De oprichting van een Zuidnederlandse Genootschap voor de geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen was een idee van Professor Paul van Oye. Hij sprak mij er het eerst over op 22 oktober 1960, toen we te Breskens stonden te wachten op de overzetboot. We waren onderweg naar een bijeenkomst van de Kring voor de geschiedenis van de Pharmacie in Benelux te Middelburg.

Ongetwijfeld was de idee voor het stichten van een dergelijk genootschap bij Prof. P. van Oye opgekomen, door het feit dat Dr. P. Boeynaems het jaar voordien gestart was met "*Scientiarum Historia*. Driemaandelijks Tijdschrift voor de Geschiedenis van de Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen". Deze benaming had Boeymans van het sinds 1913 in Nederland bestaande Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen overgenomen.

Ook in ons land bestonden er toen verscheidene verenigingen, die waren opgericht met het doel de geschiedenis van de wetenschappen te beoefenen.

A. 1920**COMITE NATIONAL DE LOGIQUE, D'HISTOIRE ET DE PHILOSOPHIE DES SCIENCES**

Zo was er vooreerst het Comité national de Logique, d'Histoire et de Philosophie des Sciences, opgericht op 15 december 1920 door de Classe des Sciences de l'Académie royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique (er bestond toen nog geen Nederlandstalige Academie voor Wetenschappen). De aloude Académie Impériale et Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles opgericht door Maria-Theresia in 1772 was een franstalige organisatie (1). De Académie royale de Médecine de Belgique, opgericht op 19 september 1841, was eveneens franstalig. Eerst in 1886 werd te Gent een Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde gesticht en het zal nog tot 1938 duren eer de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België en een Koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde van België werden opgericht. Sedertdien wordt het Comité national de Logique, d'Histoire et de Philosophie des Sciences ook Nationaal Comité voor Logica, Geschiedenis en Filosofie der Wetenschappen genoemd. Er mogen niet minder dan 10 en niet meer dan 16 leden zijn, rekening wordt gehouden met de taalpariteit. De gezamenlijke vergadering van de Classe des Sciences en de Klasse der Wetenschappen van de Academies keurt de benoeming der leden goed.

B. 1933**COMITE BELGE D'HISTOIRE DES SCIENCES**

Daarnaast werd in 1933 het Comité Belge d'Histoire des Sciences gesticht. Professor Jean Pelseneer was de initiatiefnemer ; hij achtte dit comité noodzakelijk omdat hij niet akkoord kon gaan met de werking of gebrek aan werking van het Comité national. Het doel bestond erin op te treden als vertegenwoordigende organisatie voor België in de Académie Internationale d'Histoire des Sciences en tevens het uitgeven van de Notes bibliographiques te verzorgen. Jean Pelseneer werd de eerste sekretaris en vanzelfsprekend waren convocaties en verslagen eentalig frans. Dit duurde tot Prof. J. Gillis voorzitter en Mevr. B. Moerman-de Meyer sekretaris werden in 1965 en van dan af was er sprake van Comité belge d'Histoire des Sciences — Belgisch komitee voor de geschiedenis der Wetenschappen. De statuten dateren van 1937 ; in 1957 werden deze hernieuwd en het Comité werd een Vereniging zonder winstgevend doel. Het aantal leden is minimum 3 en maximum 40.

C. 1941**BESTENDIGE COMMISSIE VOOR DE GESCHIEDENIS DER WETENSCHAPPEN**

In chronologische volgorde komt op de derde plaats de Bestendige Commissie voor de geschiedenis der Wetenschappen van de Koninklijke Academie voor We-

1. A. DE POORTER, Dokters en Apothekers Leden of Laureaten van de Keizerlijke Academie voor Wetenschappen en Letteren van Brussel. *Periodiek*, 44 (1989) nr. 2, p. 43.

tenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Deze Bestendige Commissie werd opgericht in 1941 en meestal wordt gezegd, dat Professor A.J.J. Vande Velde de stichter hiervan is (2). Het is ongetwijfeld zo dat Vande Velde de meest fervente beoefenaar van de wetenschapsgeschiedenis was en dat hij ook de eerste voorzitter van de Bestendige Commissie is geweest, maar *à tout seigneur tout honneur*, het is Professor J. Gillis aan wie de eer toekomt hiervan het initiatief te hebben genomen. Nadat een voorstel, ingediend door Vande Velde en Gillis, om de werken van J. Mac Leod heruit te geven door de leden van de Academie was verworpen, kwam Prof. Gillis met een ander voorstel voor de dag, zoals we kunnen lezen in *Jaarboek 1942 der Academie*: "Prof. J. Gillis heeft op de zitting van 12 April 1941 van de Klasse der Wetenschappen het initiatief genomen het belang van een Museum te laten uitschijnen waarin het wetenschappelijk werk, alsook het leven van de Vlaamsche beoefenaren der wetenschappen zou tentoon gesteld worden, zooals het reeds werd gedaan door het Museum van de Vlaamsche letterkunde te Antwerpen. Uit het voorstel van Prof. Gillis is de Commissie voor geschiedenis in den schoot van de Klasse der Wetenschappen tot stand gekomen, die de middelen ter studie heeft gelegd om zulk museum te doen ontstaan". (3)

Prof. A.J.J. Vande Velde werd zoals gezegd de eerste voorzitter, de eerste leden waren : de professoren J. Gillis, W. Robijns, H. Schouteden, A. Van Itterbeek en P. van Oye.

D. 1950

KRING VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE PHARMACIE IN BENELUX

Er was ook nog de Kring voor de geschiedenis van de Pharmacie in Benelux, gesticht in 1950. Dr. P.H. Brans van Rotterdam was de initiatiefnemer. De Benelux-gedachte was toen zeer levendig door het feit dat er tussen de 3 Beneluxlanden een cultureel akkoord was tot stand gekomen. Dr. Brans argumenteerde aldus : "de gebieden die thans Benelux vormen waren vroeger historisch zo samengegroeid, dat men de geschiedenis van deze gebieden feitelijk niet kan scheiden". De Beneluxgedachte gaf dus een nieuwe dimensie in de vorming van verenigingen.

E. 1958

CENTRE NATIONAL D'HISTOIRE DES SCIENCES — NATIONAAL CENTRUM VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE WETENSCHAPPEN

Ten slotte was er nog het Centre national d'Histoire des sciences — Nationaal Centrum voor de geschiedenis van de wetenschappen, opgericht op 22 april 1958, met als doel het onderzoek op het gebied van de geschiedenis der wetenschappen te bevorderen. Het Nationaal Centrum wordt beheerd door een raad van acht leden, het aantal werkende leden is onbeperkt en mag niet minder zijn dan drie. De inkomsten bestaan uit toelagen door openbare diensten toegekend, zodat er enkele vorsers kunnen bezoldigd worden. De eerste voorzitter was de heer Ir. H. Michel.

2. *Nationaal Biografisch Woordenboek* 5 (1972), col. 917.

3. Algemeen Verslag. Bestendige Commissie voor de geschiedenis der Wetenschappen. Klasse der Wetenschappen van de Kon. Vl. Academie van België. *Jaarboek 1942*, p. 30.

F. 1960**ZUIDNEDERLANDS GENOOTSCHAP VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE, WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN**

Uit wat voorafgaat blijkt, dat al wie zich wilde onledig houden met de beoefening van de geschiedenis der wetenschappen, keus te over had om tot een vereniging toe te treden ; langs *Scientiarum Historia* was er kans tot publiceren. Het voorstel van Prof. P. van Oye nóg een nieuwe vereniging te stichten, vond ik een beetje van het goede te veel maar Prof. van Oye antwoordde hierop dat, behalve in de Vaste Commissie van de Academie, in de overige Belgische instellingen de Vlamingen niet aan hun trekken kwamen, en dus een Vlaamse vereniging noodzakelijk was. Prof. P. van Oye, die van huis uit vlaamsvoelend maar zeker geen extremist was, had reeds enige ervaring opgedaan in de bestaande Belgische verenigingen. Het was inderdaad zo, dat de taalpariteit gerespecteerd werd, maar het merendeel der Vlamingen was geografisch vlaming, zodat alles in het Frans werd afgehandeld. De redenering van de franstaligen was zeer eenvoudig, zoals ik zelf heb meegemaakt : bij een schuchtere poging om iets in het Nederlands naar voor te brengen zei het Luikse lid, met zelfgenoegzaamheid, dat hij geen Vlaams verstond en dat het verloren tijd was als alles moest vertaald worden ; de Vlamingen kenden allemaal Frans en het was dan ook vanzelfsprekend, dat alles in het Frans werd afgehandeld. Tegen dergelijke mentaliteit is geen kruid gewassen en dat was dan ook de reden waarom Prof. van Oye erop stond een nieuw genootschap te stichten.

Mijn tweede objectie verwierp hij eveneens. Ik stelde nl. voor een werfaktie te beginnen in Vlaanderen en aan te sluiten bij het Nederlandse Genootschap GeWiNa. Daar wou prof. van Oye evenmin van horen ; wij zouden met de enkele Vlamingen verdrinken in de grote massa Hollanders en daar evenmin aan ons trekken komen. Dus werd besloten een nieuwe vereniging te stichten, naar het model van onze stambroeders en de nieuwe vereniging zou Zuid GeWiNa gedoopt worden. Zo ik wilde waarnemend sekretaris zijn, zou Prof. van Oye voorlopig als voorzitter funktioneren. Enkele mensen, van wie wij dachten dat zij het projekt zouden genegen zijn, werden aangeschreven en op 26 december 1960 werd Zuid GeWiNa opgericht ten huize van Prof. P. van Oye : waren aanwezig benevens Prof. van Oye en ikzelf, de professoren L. Elaut, Fr. Evens, A. Evrard, J.B. Gillis en A. Louis. De ledenwerving bracht 33 positieve antwoorden binnen en de eerste algemene vergadering vond plaats in het Paleis der Academiën te Brussel op 4 maart 1961.

De werking van de eerste 25 jaar heb ik beschreven in 1985 : *Diorama op de eerste 25 jaren van het Zuidnederlands Genootschap voor de geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen Zuid GeWiNa 1960-1985*. Ik verwijs dan ook naar deze publikatie voor wat de werking van het Genootschap betreft gedurende de eerste 25 jaar. Ik zal enkel een korte samenvatting geven.

Het Genootschap vergaderde te Brussel, Gent, Antwerpen, St.-Niklaas en Ruppelmonde en Herk-de-Stad. Het patroneerde de verschillende Benelux Congressen voor de geschiedenis van de wetenschappen : het 4e Benelux Congres te Leuven in 1964, het 5e te Maastricht in 1967, het 6e te Luxemburg in 1970, het 7e congres

organiseerde Zuid GeWiNa te Gent in 1973, het 8e vond plaats te Bergen-op-Zoom in 1977 en het 9e te Antwerpen in 1983.

Zuid GeWiNa organiseerde in 1962 samen met GeWiNa een herdenking van de 450e-verjaaring van de geboorte van Mercator te St.-Niklaas en Rupelmonde, het vierde in 1963 het 50-jarig bestaan mee van GeWiNa te Gorinchem, droeg in 1963 het zijne bij ter herdenking van de 400e-verjaaring van de geboorte van Judocus Hondius te Wakken, nam deel aan het XLIIe Congres voor Oudheid en Geschiedenis van België te Mechelen in 1970 en in 1972 aan de herdenking van de 100e-verjaaring van het afsterven van Ferdinand Snellaert te Gent.

Ter gelegenheid van de inwijding van het nieuwe Museum voor de geschiedenis der wetenschappen te Gent in 1965 werd besloten in het vervolg de publikaties van de leden, welke handelen over de geschiedenis van de wetenschappen aan de overige leden te schenken, dit in de mate van het mogelijke. Subsidies van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek kwamen ons hierbij goed van pas.

Nog bijzondere gebeurtenissen waren : het overlijden van de eerste voorzitter Prof. Dr. P. van Oye in 1969. Hij werd opgevolgd door Prof. Dr. L. Elaut van 1969 tot 1978 ; na diens overlijden in 1978 volgde Dr. P. Boeynaems hem op. In 1984 nam Drs. Chr. De Backer het sekretariaat op zich.

Wat betreft de laatste 5 jaar die ons leiden naar de herdenking die ons vandaag samenbrengt, kunnen we het diorama op de eerste 25 jaar verder zetten naar 30 jaar Zuid GeWiNa.

Op 15 juni 1985 werd een vergadering gehouden te Gent. Een voordracht werd gehouden door de heer R.A. Blondeau, "Ferdinand Verbiest, astronoom aan het hof van de Chinese keizer", en Dr. L.J. Vandewiele gaf lezing van het "Diorama op de eerste 25 jaren van Zuid GeWiNa 1960-1985." De najaarsvergadering vond plaats op 16 november 1985 eveneens te Gent. Spreker was Dr. An Delva : "Het aandeel van de vroedvrouw in de laatmiddeleeuwse samenleving".

Als gevolg van de ziekte en het overlijden op 20 oktober 1986 van de voorzitter Dr. P. Boeynaems was het gedurende het jaar 1986 haast onmogelijk voor het Genootschap Zuid GeWiNa een normale werking te ontplooiën. Wel patroneerde Zuid GeWiNa gewoontegetrouw het 10e Benelux Congres voor de geschiedenis der wetenschappen dat in 1986 plaats vond te Middelburg.

Op 29 juni 1987 nam Dr. Geert Vanpaemel het initiatief een bestuursvergadering samen te roepen om de activiteiten van Zuid GeWiNa nieuw leven in te blazen. Deze vergadering werd gehouden ten huize van de ondervoorzitter Prof. Dr. P. Bockstaele in Oud-Heverlee op 18 juli 1987. Als gevolg hiervan werd op 14 november 1987 een algemene vergadering gehouden te Leuven. Op de huishoudelijke vergadering werd een nieuw bestuur gekozen : Prof. Dr. P. Bockstaele, Prof. Dr. H. Deelstra, Dr. A. De Poorter, Drs. C. Gysel, Prof. Dr. R. Jansen-Sieben, Dr. L. Vandewiele en Dr. G. Vanpaemel. Als 4e voorzitter van Zuid GeWiNa werd Prof. Dr. P. Bockstaele aangesteld, als ondervoorzitter Prof. Dr. H. Deelstra en als sekretaris-penningmeester Dr. G. Vanpaemel. Een aantal bepalingen in het reglement werden gewijzigd. De wetenschappelijke vergadering stond in het teken van Isaac Newton en de Wiskundige Beginselen der Natuurwetenschap n.a.v. de driehonderdste verjaaring van de publikatie van Newtons *Principia*. Als sprekers traden op Prof. P. van Leuven : "De historische context van Newtons werk",

Prof. Dr. D. Callebaut : "Evolutie van Newtons fysica" en Dr. A. De Poorter : "Kwantitatieve aspecten van de medische wetenschap in de achttiende eeuw". Na de vergadering werd een bezoek gebracht aan de tentoonstelling "Van Appel tot Atoom. Natuurkunde na Newton", ingericht door het Departement Natuurkunde van de KU Leuven en het Davidsfonds.

De volgende voorjaarsvergadering werd gehouden op 30 april 1988 in het Museum voor de Oudere Technieken te Grimbergen. Sprekers waren Prof. Dr. R. Jansen-Sieben : "De Middelnederlandse Artes-literatuur", Prof. Dr. A. Evrard : "Heksengeloof in het licht der psychiatrie", Dr. ir. J. Vanpaemel : "Datering van de eerste windmolens in West-Europa" en de heer J. David, conservator van het museum voor de Oudere Technieken : "Inleiding tot het museumbezoek".

De najaarsvergadering vond plaats op 12 november 1988 te Lier. Als sprekers traden aldaar op H. Deelstra : "Historische nota over de Rijksnormaalschool te Lier", F. Bonjean : "Historische schets van de zonnwijzer", G. Moens : "Polywater, de gevaarlijkste stof op aarde ?", J. Staes : "Het ontstaan en de ontwikkeling van de twee Leuvense Horti" en G. Vanpaemel : "Filip Verheyen en de geneeskunde te Leuven op het eind van de zeventiende eeuw." Een bezoek aan de Zimmertoren o.l.v. de heer J. Vervoort, directeur van het Zimmertorencomité, besloot deze bijeenkomst.

Op 22 oktober 1988 overleed te Utrecht ons erelid Mevr. Dr. Johanna Geertuida van Cittert-Eijmers (1903-1988) en op 19 november 1988 ons stichtend-lid Mevr. Regina Aernouts (1910-1988), ere-apotheker O.C.M.W. Antwerpen.

De voorjaarsvergadering 1989 viel samen met het 11e Benelux Congres voor de geschiedenis der wetenschappen, dat plaats vond op 28 en 29 april 1989 te Brugge, met als thema : Geschiedenis van Zeevaart en Mariene Wetenschappen. Zuid GeWiNa gelastte zich met de organisatie.

Op 18 november 1989 was Zuid GeWiNa te gast in de gebouwen van de Tiense Suikerraffinaderijen. Tijdens de wetenschappelijke vergadering sprak de heer A. Meskens (Mechelen) over : "Michel Coignet, een 'Vlaamse' Stevin ?" en Dr. R. Schepers (Rotterdam) : "De geneesheren en de sociale sector in de 19e eeuw." Na het middagmaal, aangeboden door de gastheren, werd een bezoek gebracht aan de suikerfabriek.

Op 5 mei 1990 werd de voorjaarsvergadering gehouden te Gent in het Museum voor Wetenschap en techniek. Dr. G. Vanpaemel sprak er over : "Wiskunde en geologie. De zondvloedtheorie van Joseph Adhémar en Henri Lehon" en Prof. Dr. M. Thiery over : "Het vroedvrouwenonderwijs te Gent". Na de gezamenlijke lunch werd onder leiding van Prof. Dr. F. Lox, directeur van het Museum, een bezoek gebracht aan de rijke verzameling. Er werd beslist de viering van het 30-jarig bestaan van Zuid GeWiNa te laten plaats vinden te Leuven op 23 november 1990 met een internationaal colloquium over het thema "Actuele Wetenschapsgeschiedenis".

Het ware onverantwoord dit overzicht van de werking van de laatste 5 jaar van Zuid GeWiNa te besluiten zonder een woord te zeggen over het *Mededelingenblad*. Sekretaris De Backer nam het initiatief om een Mededelingenblad onder de leden te verspreiden. Onder zijn redactie verscheen nr. 1 op 15.02.1983, nr. 2 op 16.04.1984 en nr. 3 op 20.10.1985. Het sprak vanzelf dat de nieuwe sekretaris Dr. G. Van

paemel dit initiatief geestdriftig zou voortzetten ; hij besloot jaarlijks 4 nummers uit te geven : in 1988 was dat op 18 januari, 28 maart, 15 juni en 1 oktober ; in 1989 op 15 januari (vanaf dit nummer gerubriceerd 2e jaargang nr. 1), op 2 april, 1 juli en s.d. (oktober) ; in 1990 3e jaargang nr. 1 januari, nr. 2 april, nr. 3 juli en nr. 4 oktober.

In dit Mededelingenblad worden alle inlichtingen opgenomen over manifestaties, publikaties, tentoonstellingen e.d. met betrekking tot de geschiedenis van de geneeskunde, wiskunde, natuurwetenschappen en techniek, in het bijzonder met betrekking op de Nederlanden. Het blad wordt zeer goed verzorgd en valt zodanig in de smaak van de leden, dat er van verscheidene zijden suggesties werden gedaan, om het ter ziele gegane tijdschrift *Scientiarum Historia* te doen herrijzen. Vooral Prof. R. Jansen-Sieben en Dr. G. Vanpaemel legden verscheidene contacten om de mogelijke verwezenlijking ervan te bestuderen. Na de noodzakelijke voorbereidingen en onderhandelingen nopens de realiseerbare financiële implicaties besloot het Bestuur, vanaf 1990 de publikatie van het in 1973 opgeheven *Scientiarum Historia* te hervatten. Het huidige bestuur zal er de redaktieraad van uitmaken met als kernredaktie : Prof. Dr. R. Jansen-Sieben, Prof. Dr. P. Bockstaele en Dr. G. Vanpaemel. Het tijdschrift zal zich voornamelijk toeleggen op de studies met betrekking tot de geschiedenis van de wetenschappen in de Nederlanden. Naast de wetenschappelijke bijdragen, recensies en mededelingen, zullen ook opgenomen worden de *Bibliografische Nota's*, die vanaf 1946 verzorgd werden door het Nationaal Centrum voor de geschiedenis van de wetenschappen en van 1983 tot 1989 verschenen in het tijdschrift *Technologia*, dat in 1989 opgeheven werd.

Hiermede hoop ik u een overzicht gegeven te hebben van de werking van Zuid GeWiNa gedurende zijn 30-jarig bestaan. Zonder opzienbarende prestaties is het Genootschap een band geweest, die de Vlaamse beoefenaars van de geschiedenis van de verschillende disciplines van de wetenschappen bijeengebracht heeft. Het Genootschap heeft zijn taak nog bijlange niet volbracht, de interesse voor ons wetenschappelijk verleden is nog altijd onvoldoende, zowel bij de wetenschapslui als bij de bevolking. Om het met Manu Ruys te zeggen : "We zijn een volk zonder geheugen". Onze bevolking staat vreemd en onverschillig tegenover haar kultureel verleden en eigen geschiedenis, zij kent dat verleden niet en evenmin zijn wetenschappelijke scheppingen. "Alleen wie terugblijkt, wortels bloot legt, oog heeft voor het bestendige in de loop der dingen, kan oorzaken en ontwikkelingen aanwijzen". Zuid GeWiNa is de vereniging, die hieraan tracht te verhelpen en die tergelijktijd echte vriendschap en dienstbetoon geschapen heeft onder gelijkgestemde mensen. Moge ons Genootschap zijn taak verder zetten in lengte van jaren !

*Goudenhandwegel 26
B-9070 Destelbergen*

Summary

The author recalls the motives and circumstances at the time when the Belgian Society for the History of Science, Medicine and Mathematics (Zuid GeWiNa) was created in 1960. During its subsequent development Zuid GeWiNa has proven to be an active society for the promotion of the history of science in Belgium through its regular meetings and publications.